

'JONG KIEST VOOR DE ZORG'

NieuweZorg-bijeenkomst d.d. 22 september 2016

in de bijeenkomstenreeks voor een Alternatieve Agenda voor de Nieuwe Minister van VWS

Het is de aftrap van een reeks NieuweZorg-debatten in de aanloop naar het Nationaal debat 'Politieke Keuzes in de Zorg' op zaterdag 21 januari 2017 in het Koninklijk Theater Carré te Amsterdam. Jonge bestuurders, beleidsmakers en zorgverleners debatteren over een alternatieve agenda voor de zorg in het kantoor van AbbVie in Hoofddorp.

[Bekijk hier de videoregistratie van de bijeenkomst](#)

'Onze zorgdroom is dat er een sociale zorgstage komt voor studenten die een beroepsopleiding volgen in de gezondheidszorg. Veel patiënten verdwalen in de complexiteit van ons zorgstelsel. Het is dan fijn als er iemand is die hen daarin wegwijs maakt, en een tijdje met hen oploopt in hun zorgproces. En het is ook leerzaam voor degene die met zo'n patiënt meeloopt. Hij ontdekt wat voor patiënten de voornaamste hobbels en belemmeringen zijn in ons zorgstelsel. Voor studenten die later als arts, verpleegkundige of beleidsmedewerker in de zorg gaan werken, is dat een leerzame ervaring.'

Aan het woord is Meike van Steenis. Ze opent het zorgdebat van 22 september 2016 tussen bestuursleden van de Jong-verenigingen van beroepsgroepen en beleidsorganisaties in de zorgsector. De deelnemers aan het debat toetsen en bediscussiëren innovatieve ideeën met elkaar. De ideeën die op de meeste bijval kunnen rekenen, vormen straks onderdeel van de alternatieve agenda voor de zorg. Deze wordt gepresenteerd tijdens het Nationaal debat 'Politieke Keuzes in de Zorg', 21 januari 2017 in Carré te Amsterdam. De nieuwe minister van VWS kan er na de landelijke verkiezingen haar voordeel mee doen.

Empathie

Het publiek heeft veel vragen over de zorgdroom van Meike en haar mede-initiatiefnemers. Zijn de coschappen bijvoorbeeld niet bedoeld voor zo'n sociale zorgstage? 'Nee, want dan ben je actief binnen één ziekenhuisafdeling. Je hebt dus geen overzicht over de gehele zorgketen in het ziekenhuis. Bovendien leer je tijdens de coschappen vooral over medisch-inhoudelijke aspecten van de zorg. Je leert veel minder over het perspectief van de patiënt. Vertrekpunt van onze sociale zorgstage is juist dat je empathie leert ontwikkelen voor het patiëntenperspectief. De gelijkwaardigheid tussen patiënt en begeleider staat voorop.'

Zou de sociale zorgstage verplicht gesteld moeten worden? 'Ja, het liefst wel. Als je een half jaar een patiënt hebt begeleid, zie je waar hij tegenaan loopt. We hopen op een nieuwe generatie zorgprofessionals die deze ervaring meenemen tijdens de rest van hun carrière. Ze krijgen daardoor beter inzicht in de complexiteit van de zorg, en kunnen ook betere én patiëntvriendelijker beslissingen nemen. Het is daarom verstandig om de sociale zorgstage verplicht te stellen. Dan kunnen zoveel mogelijk zorgprofessionals ervan profiteren.'

Geen steunsysteem

Hoe zorg je ervoor dat artsen of beleidsmakers die een tijdje meelopen met de patiënt, toch een brede visie op de zorg kunnen ontwikkelen? Hoe voorkom je dat hun blik zich vernauwt tot alleen het patiëntenperspectief? 'Dat kan volgens ons goed samengaan. Het is goed dat je ervaart waar patiënten tegenaan lopen. Zodat als je later bij een zorgverzekeraar of overheid werkt, er actief op kunt inspelen in je zorgbeleid.'

Zitten patiënten wel te wachten op een student waarmee ze een half jaar lang hun leven – én ziekte - delen? 'Patiënten krijgen de keuze om van een zorgbuddy gebruik te maken. Niet iedere patiënt heeft een externe begeleider nodig. Als je genoeg familie en vrienden om je heen hebt, dan heb je dat niet nodig. Het gaat ons vooral om mensen die het moeilijk hebben en geen steunsysteem hebben. Zij zijn geholpen bij een student die meedenkt bij de praktische problemen die samenhangen met hun ziek-zijn.'

Gescheiden werelden

De zorgdroom van Marloes van der Maas, Jasmijn Touw en Dewi van Deurssen sluit aan op de sociale zorgstage van de vorige sprekers, maar wel met een andere invalshoek. 'Wij willen de sociale zorgstage gebruiken om over de grenzen van eerste en tweedelijns heen te denken,' vertelt Marloes. 'Een medisch specialist in opleiding kan bijvoorbeeld een patiënt van de huisarts naar het ziekenhuis begeleiden. Omgekeerd kan een openbare apotheker in opleiding buddy zijn van een patiënt die is opgenomen in het ziekenhuis. Op die manier maken zorgprofessionals kennis met de manier van werken in een ander zorgcircuit.' 'Dat is nodig, want eerste- en tweedelijns zijn nu gescheiden werelden,' vult Jasmijn aan. 'Patiënten worden daardoor nog te vaak van het kastje naar de muur gestuurd. Ik hoop dat de sociale zorgstage ertoe leidt dat de krachten meer gebundeld worden.'

De zorgdromen over de sociale stages roepen bij Henk Pastoors, directeur Platform Nieuwe Zorg, samen met AbbVie organisator van het jongerendebat, de vraag op of er geen sprake is van een weeffout in de opleidingen. 'Het lijkt erop dat jullie iets willen repareren, dat misschien in de opleidingen zou moeten zitten.'

Elektronisch patiëntendossier

Pleuni Franssen, Anke Kylstra, en Joris Steenkamp presenteren vervolgens hun zorgdroom. Zij willen én de patiënt centraal stellen én de zorgverlener de ruimte geven om dat te doen waarvoor hij is opgeleid, namelijk zorg verlenen. De beste manier om dat voor elkaar te krijgen, is om het elektronisch patiëntendossier (EPD) in te voeren. Anke: 'Er is geen koppeling tussen de systemen, dat is de grootste frustratie in de zorg. We willen daarom één EPD zodat

zorgverleners minder tijd kwijt zijn aan administratieve lasten én meer tijd over hebben voor patiëntenzorg.'

De drie zorgdromen kunnen op veel enthousiasme rekenen bij alle aanwezigen. De sociale zorgstage zou van de jonge bestuurders zo mogen worden ingevoerd. En ook de invoering van het EPD mag er snel komen. Of zoals Olga Hesselink van AbbVie zegt: 'Ik weet niet waarom het EPD ooit is gesneuveld, in andere landen hebben ze het wel. Ik denk dat het enorm gaat bijdragen aan de kwaliteit van zorg. Het vermindert de administratieve lastendruk, en zorgverleners kunnen zich weer richten op datgene waar ze goed in zijn: zorg leveren. Ik hoop dat dit een item wordt tijdens de komende verkiezingen.'

Hoofdelijke stemming

Aan het eind van het debat worden de zorgdromen over de sociale zorgstage en het EPD – net zoals in de Tweede Kamer – in de vorm van twee moties hoofdelijk in stemming gebracht. De moties worden door een meerderheid van de aanwezigen aangenomen. Henk Pastoors legt uit wat er vervolgens mee gaat gebeuren. 'We zetten de moties op papier. Degenen die dat willen, kunnen er hun naam onder zetten. Dan sturen we ze daarna de wereld in. We zullen ze, als onderdelen van een alternatieve agenda voor de nieuwe minister van

VWS, ook voorleggen aan de lijsttrekkers van de politieke partijen tijdens het Nationale Zorgdebat, 21 januari 2016. Ik ben benieuwd hoe zij erop zullen reageren.'

De moties:

Motie 1 over de sociale stage:

"Veel patiënten die in behandeling komen, maken voor het eerst van hun leven zo'n zorgproces mee. Ze weten niet waar ze aan toe zijn, en verdwalen. Ze hebben daarom iemand nodig die hen helpt, en dat zijn de studenten. We willen dat zij een sociale zorgstage gaan volgen. Ze doen dat door de patiënt te begeleiden gedurende het zorgproces dat deze doormaken. Voor de studenten is dat een leerzame ervaring, waar ze hun verdere leven van kunnen profiteren."

Motie 2 over het elektronisch patiëntendossier (EPD):

“Het ontbreken van een elektronisch patiëntendossier (EPD) is een van de grootste frustraties in de zorg. Het is voor de patiënt niet te begrijpen waarom hij bij elke zorgverlener opnieuw zijn verhaal moet vertellen, en dat dat niet gewoon inzichtelijk is voor de verschillende zorgverleners. Als je één EPD hebt, zijn alle gegevens aan elkaar gekoppeld. Dat kost zorgverleners en patiënten minder tijd, en er ontstaan minder fouten. Het EPD is dé oplossing voor de zorg.”

Omdat beide moties de Zorgcoach betreffen, is besloten de moties samen te voegen tot één motie die deel zal uitmaken van de Alternatieve Agenda voor de Zorg, die tijdens een bijeenkomst op 6 december 2016 geschreven zal worden. De Alternatieve Agenda zal ter sprake komen tijdens het Nationaal debat: ‘Politieke Keuzes in de Zorg’ met lijsttrekkers op 21 januari 2017 in Koninklijk Theater Carré te Amsterdam.

Jong over politiek en zorg

Jasmijn Touw

‘Ik verheug me op het politieke seizoen, maar ik stoor me er wel aan dat het komende half jaar al volop in het teken zal staan van de verkiezingsretoriek. Juist voor de zorg moeten we de komende tijd de samenwerking blijven zoeken. Ik hoop dat dat in de debatten merkbaar blijft.’

Esther Ong

‘Wat me opvalt is dat iedereen van alles wil als het om de zorg gaat, maar we moeten wel bescheiden blijven. Ik zie mooie dingen op de zorgagenda staan, maar wat is er echt mogelijk, wat is er nodig, en waar gaan we het van betalen? Als het om de politieke agenda gaat, wil ik vooral realistisch zijn.’

Wouter Noordzij

‘In de debatten over zorg is er vanuit de oppositie altijd weerstand. Er mag naar mijn idee best meer de samenwerking gezocht worden. Zoals die in de zorg zelf wel plaatsvindt tussen de verschillende disciplines.’

Joris Steenkamp

‘Ik ben benieuwd hoe we de arbeidsmarkt in de gezondheidssector interessant en relevant houden voor jongeren die de komende jaren de zorgmarkt willen betreden.’

Pleuni Franssen

‘De politiek heeft de afgelopen jaren onvoldoende kunnen uitleggen aan de burgers waar de zorg voor staat, en hoe complex het is. Al bij het eerste discussiepunt in de aanloop naar de verkiezingen, wordt een onderwerp als het eigen risico als hype gebruikt. Ik vind dat jammer.’

Emily Kraaijenbrink

'Wat me opvalt, is dat de zorg versnipperd is. Dat belemmert de samenwerking. Volgens mij valt daar veel winst te halen.'

De deelnemers aan dit debat spraken allen op persoonlijke titel:

Dewi van Deurssen - Jong Zilveren Kruis en Jonge Zorg Denktank

Jasmijn Touw - KNMP Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter bevordering der Pharmacie

Pleuni Franssen - KNMP Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter bevordering der Pharmacie

Joris Steenkamp - SER Sociaal Economische Raad

Anke Kylstra - VAZA Vereniging van Apothekers in opleiding tot Ziekenhuisapotheker

Emily Kraaijenbrink - Vereniging voor Innovatieve Geneesmiddelen - Young Innovators of Medicine

Judith van Loenen - VJA Vereniging van Jonge Apothekers

Meike van Steenis - VJA Vereniging van Jonge Apothekers

Wouter Noordzij – VvAA

Nathalie Koning - Young AbbVie

Esther Ong - Young AbbVie

Maurits Vissers - Young AbbVie

Marloes van der Maas - ZonMW en Nederlandse Vereniging voor Technology Assessment in de Gezondheidszorg (NVTAG)

NieuweZorg: mede mogelijk gemaakt door

abbvie